

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kohti kiertotaloutta – hankkeen avaus

Jarmo Muurman
Ympäristöneuvos

CIRCWASTE aloitustilaisuus
28.11.2016 Helsinki

Kierrätystä edistävää sääntelyä

- Jätelain muutos kunnan vastuun rajauksesta yhdyskuntajätehuollossa
 - Vaikutusten arviointi, Ympäristöministeriön raportteja 20/2016
 - Samanaikaisesti on ollut vireillä hankintalain (HE 108/2016 vp), jolla on myös vaikutuksia kuntien järjestämään jätehuoltoon. Kiristyvät sidosyksiköiden ulosmyyntirajat (10 % -> 5% ja 500 000 €)
- Kaksi erillistä asetusta, joihin sovelletaan ympäristönsuojelulain mukaista ilmoitusmenettelyä
 - MARA muiden jätteiden kuin maa-ainesjätteiden hyödyntämistä sekä stabiloinnissa käytettävät jätteet (tuhkat ja kalkit)
 - MASA maa-ainesjätteiden hyödyntämistä (ristiviittaus MARAn jätteillä tapahtuvaan stabilointiin)
- Kansallisten ei enää jätettä (EoW) säädösten tarve selvitetään
- Säädetään kierrätyskelpoiselle jätteelle kaatopaikkakielto vuodesta 2025
- Sallitaan hevosen lannan käyttö energiatuotannossa

Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostuksen ja maa-aineskierrätyksen kokeiluohjelmat

- **Pilaantuneiden maa-alueiden** kunnostus- ja kokeiluohjelma
 - Käynnistetään kansallinen pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus- ja kokeiluohjelma kriittisimpien riskialueiden tutkimiseksi, vedenoton kannalta tärkeiden pohjavesialueiden suojelemiseksi, maa-ainesten hyötykäytön lisäämiseksi ja **kotimaisten puhtaiden teknologioiden kehityksen (kestävät kunnostusmenetelmät) vauhdittamiseksi.**
- **Kiviaineshuollon ja rakentamisen** kokeiluohjelma
 - Toteutetaan kiviaineshuollon ja rakentamisen kokeiluhanke, jossa kehitetään ja otetaan käyttöön sujuvan ja resurssitehokkaan kiviaineshuollon toimintamalleja ja prosesseja.
 - Kokeiluhanke on käynnistetty hakemalla pilottikohteita julkisella ilmoittautumismenettelyllä, määräaika oli 4.12.2015.
 - Kokeiluhankkeeseen liittyvän tietopyyntö (Hilma): millaisia palveluita on tarjolla, tarkennetaan hankinnan kohteen jaottelua ja ennakoitua arvoa koskevaa tietoa, määräaika 24.3.2016
 - Kokeiluhankkeen (+koordinaation) julkinen hauku, huhti-toukokuu
 - Suunnitellut **kokeilut ja toimenpiteet** on toteutettu ja arvioitu 31.12.2018.

Hallitusohjelman lannoitteiden kierrätyshankkeet

- **Lisätään ravinteiden talteenottoa erityisesti Itämeren ja muiden vesistöjen kannalta herkillä alueilla siten, että vähintään 50 prosenttia lannasta ja yhdyskuntajätevesilietteestä saadaan kehittyneen prosessoinnin piiriin vuoteen 2025 mennessä**
- Käynnistetään 1–2 pilottihanketta, joissa toteutetaan täysimittakaavaisen koekohteen rakentaminen noin 20 000–50 000 asukkaan jätevedenpuhdistamon lietteille fosforin erottamiseksi tuhkasta lannoitevalmisteenä käytettäväksi ja fosforin ja typen jalostamista lannoitevalmisteksi mädätetyistä lietteistä.
 - ✓ Teknistaloudellinen selvitys
 - ✓ Pilotin/pilottien toteutus 31.12.2018 mennessä
- Hallituksen ravinteiden kierrätystavoitteiden varmistamiseksi ja kiertotalouden edistämiseksi toteutetaan ravinteiden kierrätysohjelman (RAKI) toinen vaihe (2016–2019).
 - ✓ Hankkeita haetaan julkisella haulla
 - ✓ Yhteistyö MMM ("Maatalouden ravinteet hyötykäyttöön" – hanke"), SITRA

Lupa- ja ilmoitusmenettelyjen keventäminen ja digitalisointi

- **Lupa- ja muiden viranomaismenettelyjä kevennetään ja sujuvoitetaan**
 - HE YSL:n muuttamisesta – laitosluettelon muutokset ja sähköinen neuvonta
 - YSL uudistaminen jatkuu, jossa sujuvoittamisen kohteena ovat erityisesti luvanvaraisuuskynnyksen nostaminen, toimialakohtaisten asetusten ja niihin liittyvän rekisteröintimenettelyn käyttö sekä asianosaisten kuuleminen ja osallistumisoikeuksien varaaminen
 - Aloitetaan ns. yhden luukun palveluiden lainsäädäntövalmistelu
 - Ympäristönsuojelun sähköiset lupa- ja valvontajärjestelmät
 - ✓ Ympäristöluvut haetaan, käsitellään ja niistä tiedotetaan sähköisesti 2016, ja valvonnan palvelut sähköistetään vuoteen 2017 mennessä

Valtakunnallinen jätesuunnitelma vuoteen 2022

- Tukee laajemmin kiertotaloutta
- Valitut painopistealueet
 - Rakennus- ja purkujäte
 - ✓ sisältää maarakentamisen jätteet
 - Biohajoavat jätteet ja ravinteiden kierto
 - ✓ koko tuotanto-kulutusketju,
 - ✓ sisältää myös lietteet
 - Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu
 - ✓ mm. luvaton vienti, arvokkaat raaka-aineet
 - Yhdyskuntajäte
 - ✓ vuoden 2020 EU-tavoite, kiertotalouspaketti
- Valmistuu kevään 2017 aikana
- CIRCWASTE tukee toimeenpanoa
- YM:n kokeiluhankkeen ideahaku – yhdyskuntajätteen kierrätykseen haetaan uusia keinoja, hankehaku kuudelle jatkoon päässeelle 15.11-22.12

Suomen tiekartta kiertotalouteen

Painopistealueet:

- Kestävä ruokajärjestelmä
 - Alueellinen kestävä ruokajärjestelmä
- Metsäperäiset kierrot
 - Uusien biotuotteiden kansainvälinen demonstraatiokokonaisuus
- Tekniset kierrot
 - Demolaitos SER-jätteiden kierrättämiseksi
- Liikkuminen ja logistiikka
 - Liikkuminen palveluna konsepti (MaaS) pääkaupunkiseudulla
- Yhteiset toimenpiteet
 - WCEF2017 ja Suomi kiertotalouden isäntämaaksi
- Ohjausryhmä ohjaamaan toimeenpanoa

Kasvu 2017 paketti

- Hallituksen kasvun ja työllisyyden tavoitteita ei olla saavutettu
- Puolivälin tarkastelu huhtikuussa
- YM ehdottanut uusia aloitteita erityisesti rakentamisen, kiertotalouden ja vesihuollon sekä niiden viennin vauhdittamiseksi, ja kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen edistämiseksi

Muita aloitteita

■ Kansallinen

- Kiertotalous ja materiaalitehokkuuden edistäminen (KIMAT), jonka osahankkeet käsittelevät kiertotalouden taloudellisia ohjauskeinoja, kansallisen materiaalitehokkuusohjelman toteutumista ja jatkotoimia sekä jäteveden sisältämän fosforin talteenottoa ja kierrättämistä.
 - ✓ Haku päättynyt 16.11, arviointi käynnissä, aloitus 2017 alussa
- Pääkaupunkiseudun Smart and Clean Säätiö

• EU

- EU:n kiertotaloustiekartta
- Jätedirektiivien muutosehdotukset
- EU:n biotalousstrategian tarkistaminen

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Lisätietoja

www.ym.fi

Jarmo Muurman
Jarmo.Muurman@ym.fi